

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูล ซึ่งได้รวบรวมและวิเคราะห์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอ
ออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็นของนักเรียน

- ๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน
- ๑.๒ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา
- ๑.๓ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนชีววิทยา
- ๑.๔ ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการวัดผลวิชาชีววิทยา

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยา

- ๒.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนชีววิทยา
- ๒.๒ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา
- ๒.๓ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้
- ๒.๔ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้
- ๒.๕ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการอบรมทางชีววิทยา
- ๒.๖ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นปลายเปิด

- ๓.๑ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรชีววิทยา
- ๓.๒ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรชีววิทยา

ตอนที่ ๑ ความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ ๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน แสดงไว้ในตารางที่ ๑ - ๒

ตารางที่ ๑ เพศ

	นักเรียนส่วนกลาง	นักเรียนส่วนภูมิภาค	รวมนักเรียน	ร้อยละ
เพศชาย	๑๒๘	๑๖๓	๒๙๑	๔๓.๕๖
เพศหญิง	๒๐๖	๑๗๑	๓๗๗	๕๖.๔๔

จากตารางที่ ๑ นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด รวม ๖๗๔ คน แบ่งเป็นเพศชาย ๒๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๖ เพศหญิง ๓๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๔๔

ตารางที่ ๒ ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีววิทยา

ระดับความสนใจ	นักเรียนส่วนกลาง	นักเรียนส่วนภูมิภาค	รวมนักเรียน	ร้อยละ
มาก	๔๘	๘๖	๑๓๔	๒๗.๕๔
ปานกลาง	๒๑๗	๒๓๑	๔๔๘	๖๗.๐๗
น้อย	๑๔	๑๗	๓๑	๕.๓๙

จากตารางที่ ๒ นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ส่วนใหญ่ให้ความสนใจวิชาชีววิทยาในระดับปานกลาง ซึ่งมีถึง ๖๗ % ของนักเรียนทั้งหมด

ตอนที่ ๑.๒ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา

แผนภาพที่ ๓ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา

	5	4	3	2	1	0	X	S.D.	ความหมาย
๑. เนื้อหาวิชาชีววิทยาน่าสนใจ							๓.๕๔	๐.๗๑	มาก
๒. เนื้อหาวิชาชีววิทยาทันสมัย							๓.๔๐	๐.๘๔	ปานกลาง
๓. เนื้อหา เข้าใจง่าย							๓.๒๑	๐.๙๖	ปานกลาง
๔. เนื้อหา มีความเป็นลำดับต่อเนื่อง							๓.๑๗	๑.๐๓	ปานกลาง
๕. เนื้อหาต่อเนื่องกับพื้นความรู้เดิม							๓.๓๕	๐.๕๘	ปานกลาง
๖. หลักสูตร เน้นการให้ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน							๓.๓๓	๑.๐๒	ปานกลาง
๗. หลักสูตรส่งเสริมการฝึกทักษะในการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์							๓.๓๘	๑.๐๑	ปานกลาง
๘. หลักสูตรส่งเสริมการคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง							๓.๕๔	๐.๕๖	มาก
๙. หลักสูตรส่งเสริมให้นักเรียนมีเหตุผล							๓.๘๕	๐.๗๔	มาก
๑๐. หลักสูตรส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น							๓.๖๔	๐.๕๐	มาก
๑๑. หลักสูตรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							๓.๘๕	๐.๘๘	มาก

จากแผนภาพที่ ๓ นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า เนื้อหาวิชาชีววิทยาน่าสนใจมาก แต่ความทันสมัย ความเข้าใจง่าย ความเป็นลำดับต่อเนื่อง ตลอดจนความเหมาะสมกับพื้นความรู้เดิม อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา นักเรียนมีความเห็นว่าหลักสูตรชีววิทยาส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ให้เป็นคนมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอย่างมาก แต่ในเรื่องการเน้นการให้ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและการฝึกทักษะ ในการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ หลักสูตรชีววิทยา ส่งเสริมในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๑.๓ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนชีววิทยา

แผนภาพที่ ๔ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนชีววิทยา

	5	4	3	2	1	0	X̄	S.D.	ความหมาย
๑. มีอาจารย์ชีววิทยาเพียงพอ							๓.๓๘	๑.๐๗	ปานกลาง
๒. มีห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ							๓.๔๐	๑.๒๒	ปานกลาง
๓. มีจำนวนเครื่องมือทดลองเพียงพอ							๒.๘๗	๑.๒๔	ปานกลาง
๔. มีหนังสือและวารสารสำหรับอ่านประกอบ							๓.๑๒	๑.๒๓	ปานกลาง
๕. มีตัวอย่างสิ่งมีชีวิตสำหรับใช้ทดลองตรงตาม ที่กำหนด							๒.๘๔	๑.๑๘	ปานกลาง
๖. มีสื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน							๓.๘๑	๐.๘๕	มาก
๗. อุปกรณ์ที่จัดให้สามารถดำเนินการทดลองได้ สะดวก							๓.๒๕	๑.๑๐	ปานกลาง
๘. การทดลองทำในห้องเรียน							๓.๑๒	๑.๑๖	ปานกลาง
๙. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตรได้ไม่ยากนัก							๓.๓๘	๐.๘๔	ปานกลาง
๑๐. ครูสอนด้วยวิธีต่าง ๆ ไม่ใช่บรรยายอย่างเดียว							๓.๖๒	๑.๑๖	มาก
๑๑. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในชั้นเรียน							๔.๑๒	๐.๘๑	มาก
๑๒. นักเรียนมีโอกาสทำการทดลองด้วยตนเอง							๓.๘๗	๐.๘๖	มาก
๑๓. นักเรียนมีโอกาสคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง							๓.๗๔	๐.๘๕	มาก
๑๔. นักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือ จากที่มีในหลักสูตร							๓.๑๒	๑.๒๒	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๔ นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างมากว่าในการเรียนการสอนชีววิทยา อาจารย์ผู้สอนได้สอนด้วยวิธีต่าง ๆ นอกเหนือจากการบรรยาย ได้ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในชั้นเรียน ให้ทำการทดลองด้วยตัวนักเรียนเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

ส่วนในเรื่องอื่น ๆ เช่น การมีอาจารย์ชีววิทยาเพียงพอ มีห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ มีเครื่องมือการทดลองเพียงพอ มีหนังสืออ่านประกอบ มีตัวอย่างสิ่งมีชีวิตสำหรับใช้ทดลอง มีโอกาสทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่มีในหลักสูตร และนักเรียนสามารถทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นักเรียนมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๑.๔ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

แผนภาพที่ ๕ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	สรุป
๑. ความจำเป็นของการวัดผลโดยการสอบย่อยบ่อยๆ							๓.๗๒	๐.๕๕	มาก
๒. ความเหมาะสมของการแบ่งคะแนนวัดผลเป็น คะแนนระหว่างภาคเรียน ๕๐ คะแนน ปลายภาค ๕๐ คะแนน							๓.๕๖	๑.๑๐	ปานกลาง
๓. การวัดผลโดยวิธีการต่อไปนี้									
๓.๑ การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน							๓.๒๐	๐.๕๗	ปานกลาง
๓.๒ การตรวจผลงานที่มอบหมาย							๓.๑๕	๑.๐๗	ปานกลาง
๓.๓ การสอบภาคทฤษฎี							๓.๗๐	๐.๕๕	มาก
๓.๔ ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้น							๓.๖๒	๑.๔๐	มาก
๓.๕ การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน							๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง
๔. ลักษณะของข้อสอบวิชาชีววิทยา ตามในเรื่อง ต่อไปนี้									
๔.๑ ความจำ							๓.๕๔	๐.๕๑	มาก
๔.๒ เทคนิคทางปฏิบัติการ							๒.๕๓	๐.๕๔	ปานกลาง
๔.๓ การแปลความหมาย ข้อมูล, กราฟ, ตาราง							๓.๐๑	๐.๕๗	ปานกลาง
๔.๔ การแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่ไม่เคยพบมาก่อน							๒.๕๗	๑.๑๐	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๕ นักเรียนเห็นถึงความจำเป็นของการวัดผล โดยการสอบย่อยบ่อย ๆ เป็นอย่างมาก ส่วนการแบ่งคะแนนวัดผลในปัจจุบัน ที่แบ่งคะแนนเป็น ๕๐/๕๐ ในระหว่างภาคเรียน และปลายภาค นักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ส่วนการวัดผลตามโรงเรียนต่าง ๆ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ใช้การสอบภาคทฤษฎี และความสม่ำเสมอในการ เข้าชั้นเรียนมาก แต่การวัดผลโดยการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การตรวจผลงานที่มอบหมายและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ในเรื่องลักษณะข้อสอบวิชาชีววิทยา นักเรียนเห็นว่า ข้อสอบส่วนใหญ่จะวัดด้านความจำมาก แต่ในด้านเทคนิคทางปฏิบัติการ การแปลความหมายข้อมูล กราฟและตาราง และการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่ไม่เคยพบมาก่อนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนชีววิทยาระดับ มศ.๔-๕

ตอนที่ ๒.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

ตารางที่ ๓ เพศ

	จำนวน	ร้อยละ
เพศหญิง	๑๐๔	๖๗.๕๓
เพศชาย	๕๐	๓๒.๔๗

จากตารางที่ ๓ อาจารย์ชีววิทยาที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด มีจำนวน ๑๕๔ คน เป็นเพศหญิง ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๓ เพศชาย ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๗

ตารางที่ ๔ วุฒิทางการศึกษา

	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิปริญญาตรี (กศ.บ,ค.ป.)	๑๓๗	๘๘.๙๖
วุฒิปริญญาตรี (วท.บ)	๑๒	๗.๗๘
วุฒิปริญญาโททางการศึกษา	๕	๓.๒๕

จากตารางที่ ๔ อาจารย์ชีววิทยาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี ซึ่งมีถึงร้อยละ ๘๖.๗๔
จำนวนอาจารย์ ๑๔๔ คน ซึ่งแบ่งเป็นปริญญาตรีทางด้านการศึกษาบัณฑิต ครุศาสตร์บัณฑิต จำนวน
๑๓๗ คน ร้อยละ ๘๘.๘๖ ปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน ๑๒ คน ร้อยละ ๗.๗๔
ส่วนวุฒิปริญญาโททางการศึกษา มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๕

ตารางที่ ๕ ระยะเวลาที่ทำการสอน

จำนวนปีที่สอนชีววิทยา	จำนวนอาจารย์	ร้อยละ
๑ - ๓	๕๔	๓๘.๓๑
๓ - ๕	๓๔	๒๕.๓๒
๖ - ๑๐	๓๓	๒๑.๔๓
มากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป	๒๓	๑๕.๙๓

จากตารางที่ ๕ อาจารย์ชีววิทยาส่วนใหญ่เคยสอนชีววิทยาเป็นจำนวน ๑ - ๓ ปีขึ้นไป ซึ่งคิดเป็น
ร้อยละ ๓๘.๓๑ นอกนั้น เคยสอนเป็นเวลา ๓ - ๕ ปี ร้อยละ ๒๕.๓๒ จำนวน ๖ - ๑๐ ปี
ร้อยละ ๒๑.๔๓ และจำนวนมากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๑๕.๙๓

ตารางที่ ๖ การอบรมชีววิทยา

	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับการอบรม	๑๔๓	๙๙.๘๖
ไม่เคยได้รับการอบรม	๑๑	๗.๑๔

จากตารางที่ ๖ อาจารย์ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมจากทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี และหน่วยอบรมที่ทางวิทยาลัยครูต่าง ๆ จัดขึ้น โดยมีจำนวนถึง ๑๔๓ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๙๙.๘๖ อาจารย์ที่ไม่เคยได้รับการอบรมมีเพียง ๑๑ คนจากทั้งหมด ๑๕๔ คน ซึ่งคิดเป็น
ร้อยละ ๗.๑๔

ตารางที่ ๗ วิชาเอก - วิชาโท

	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเอกชีววิทยา	๑๔๔	๙๖.๖๔
วิชาเอกวิทยาศาสตร์	๕	๓.๓๖
วิชาโท เคมี	๔๖	๓๑.๙๔
อังกฤษ	๒๒	๑๕.๒๘
โภชนาการ	๑๖	๑๑.๑๑
สังคมศึกษา	๑๑	๗.๖๔
คณิตศาสตร์	๙	๖.๒๕
ภาษาไทย	๘	๕.๕๖
เกษตร	๓	๒.๐๘
สุขศึกษา	๓	๒.๐๘
เทคโนโลยีทางการศึกษา	๓	๒.๐๘
ศิลปศึกษา	๒๒	๑๕.๒๘
ฟิสิกส์	๑	๐.๖๙

จากตารางที่ ๗ อาจารย์ชีววิทยาที่จบปริญญาตรีทางการศึกษา ส่วนใหญ่จะมีวิชาเอกทางชีววิทยาโดยมีถึง ๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๖๔ ส่วนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ มีเพียง ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๖

วิชาโท ส่วนใหญ่จะมีวิชาโททางเคมี ซึ่งมีจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๔ วิชาโทอื่น ๆ ก็มีลดหลั่นลงมาตามลำดับ คือ โทภาษาอังกฤษ โภชนาการ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย เกษตร สุขศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา ศิลปศึกษา และฟิสิกส์

ตอนที่ ๒.๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยาเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา

แผนภาพที่ ๖ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา

	5	4	3	2	1	0	Σ	S.D.	ความหมาย
๑.๑ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในคู่มือครูแต่ละบท มีความชัดเจน							๓.๗๔	๐.๗๔	มาก
๑.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง							๓.๔๔	๐.๗๔	ปานกลาง
๑.๓ กำหนดเวลาการสอน เป็นรายบทมีความเหมาะสม							๒.๘๘	๐.๔๔	ปานกลาง
๑.๔ กิจกรรมการเรียน เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน							๓.๓๔	๐.๘๗	ปานกลาง
๑.๕ วิธีสอนที่กำหนดในคู่มือครู เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา							๓.๓๔	๐.๘๘	ปานกลาง
๑.๖ เนื้อหาวิชาทันสมัย							๓.๔๕	๐.๘๖	ปานกลาง
๑.๗ เนื้อหาวิชาน่าสนใจ							๓.๔๕	๐.๘๒	ปานกลาง
๑.๘ เนื้อหา มีความเป็นลำดับต่อเนื่อง							๓.๓๑	๐.๘๗	ปานกลาง
๑.๙ เนื้อหาของหลักสูตร เข้าใจง่าย							๓.๓๔	๐.๘๖	ปานกลาง
๑.๑๐ เนื้อหา มีความยากง่ายพอ เหมาะกับระดับชั้น							๓.๔๓	๐.๘๗	ปานกลาง
๑.๑๑ เนื้อหาของหลักสูตรสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ							๓.๔๕	๐.๘๓	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๖ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในคู่มือครู ในแต่ละบท มีความชัดเจนมาก ส่วนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง และกำหนดเวลาสอนเป็นรายบท กิจกรรมการเรียน วิธีสอน ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

สำหรับด้านเนื้อหาวิชา ไม่ว่าจะเป็นความทันสมัย ความน่าสนใจ ความเป็นลำดับต่อเนื่อง ความยากง่าย ความเข้าใจง่าย และการนำเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

แผนภาพที่ ๗ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรชีววิทยา (ต่อ)

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
๑.๑๒ ความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมไทย							๓.๒๐	๐.๘๒	ปานกลาง
๑.๑๓ การให้ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน							๓.๓๔	๐.๘๒	ปานกลาง
๑.๑๔ การส่งเสริมการปลูกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์แก่ผู้เรียน							๓.๗๑	๐.๗๑	มาก
๑.๑๕ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง							๓.๖๑	๐.๗๖	มาก
๑.๑๖ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเหตุผล							๓.๗๔	๐.๕๘	มาก
๑.๑๗ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น							๓.๖๕	๐.๖๕	มาก
๑.๑๘ การส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							๓.๘๐	๐.๖๓	มาก

จากแผนภาพที่ ๗ อาจารย์ผู้สอนชีววิทยาต่างเห็นด้วยว่าหลักสูตรชีววิทยา ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเหตุผล มีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น และได้คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นอย่างมาก

ส่วนในด้านความสอดคล้องของหลักสูตร กับสภาพและความต้องการของสังคมไทย การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน อาจารย์ชีววิทยา เห็นว่าหลักสูตรมีในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๒.๓ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยา เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้

แผนภาพที่ ๘ ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	มีความหมาย
๑. การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการจัดซื้อและซ่อมแซมอุปกรณ์							๒.๘๑	๑.๒๖	ปานกลาง
๒. การจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน							๒.๗๔	๑.๒๘	ปานกลาง
๓. การจัดหาตัวอย่างสิ่งมีชีวิต เพื่อใช้ในกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร							๓.๔๕	๑.๔๑	ปานกลาง
๔. การเก็บรักษาอุปกรณ์การทดลอง							๒.๖๘	๑.๐๘	ปานกลาง
๕. การใช้ห้องเรียน เป็นห้องทดลอง							๒.๗๑	๑.๒๘	ปานกลาง
๖. การขาดแคลนวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สไลด์ แผ่นโปร่งใส							๒.๙๔	๑.๔๒	ปานกลาง
๗. การขาดแคลนหนังสือและวารสารสำหรับนักเรียนอ่านประกอบบทเรียน							๓.๖๐	๑.๑๘	มาก

จากแผนภาพที่ ๘ อาจารย์ชีววิทยาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องการขาดแคลนหนังสือและวารสารสำหรับนักเรียนอ่านประกอบบทเรียน. เป็นอย่างมาก ส่วนปัญหาที่พบรองลงมาคือ ปัญหาการขาดแคลนตัวอย่างสิ่งมีชีวิต วัสดุทัศนูปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ งบประมาณ และสถานที่สำหรับเก็บรักษาอุปกรณ์

แผนภาพที่ ๔ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ (ต่อ)

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
๘. การนำคู่มือครุมาใช้เป็นแนวทางการเตรียมการสอน							๒.๒๙	๐.๙๗	น้อย
๙. การตีความหมายจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในคู่มือครู							๒.๒๗	๐.๘๓	น้อย
๑๐. วิธีการสอนโดยส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง							๓.๓๘	๐.๙๔	ปานกลาง
๑๑. การให้คะแนนภาคปฏิบัติสำหรับนักเรียน							๒.๗๔	๑.๐๐	ปานกลาง
๑๒. การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์							๓.๔๐	๑.๑๐	ปานกลาง
๑๓. การไม่มีเวลาเตรียมข้อทดสอบหลังการเรียนแต่ละบท							๓.๑๔	๑.๑๔	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๔ ปัญหาของอาจารย์ชีววิทยาประสบปัญหาในด้านการสอนด้วยวิธีส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ในระดับปานกลาง ส่วนการนำคู่มือครุมาใช้เป็นแนวทางการเตรียมการสอนและการตีความหมายจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นปัญหาน้อย

ในด้านการวัดผล อาจารย์ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ในด้านการให้คะแนนภาคปฏิบัติ การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมทางวิทยาศาสตร์ และการไม่มีเวลาเตรียมข้อทดสอบหลังการเรียนแต่ละบท

ตอนที่ ๒.๔ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยาเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้

แผนภาพที่ ๑๐ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
๑. เนื้อหาชีววิทยาบางเรื่อง เช่นนิเวศน์วิทยา							๔.๐๔	๐.๘๔	มาก
๒. เทคนิคการสอนเฉพาะเรื่อง เช่น การสอนพันธุศาสตร์							๓.๘๘	๐.๘๔	มาก
๓. วิธีสอนแบบส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง							๓.๘๓	๐.๘๑	มาก
๔. วิธีฝึกทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์แก่ผู้เรียน							๓.๗๘	๐.๘๓	มาก
๕. วิธีการผลิตวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน							๓.๗๘	๑.๐๖	มาก
๖. วิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์การทดลองอย่างถูกต้อง							๓.๖๘	๐.๘๘	มาก
๗. วิธีการซ่อมแซมอุปกรณ์การทดลอง							๓.๗๖	๑.๐๔	มาก
๘. วิธีการเพาะเลี้ยงสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กสำหรับทดลอง							๓.๘๐	๑.๐๔	มาก
๙. วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรชีววิทยา							๓.๘๔	๐.๘๓	มาก
๑๐. วิธีการเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน							๔.๐๒	๐.๘๓	มาก

จากแผนภาพที่ ๑๐ อาจารย์ผู้สอนชีววิทยาส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยเป็นอย่างมากต่อการเพิ่มพูนความรู้แก่อาจารย์ในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การะเรียนการสอนชีววิทยา บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรชีววิทยา โดยมีลำดับดังนี้ การเพิ่มความรู้ในด้านเนื้อหาชีววิทยา วิธีการเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมต่าง ๆ เทคนิคการสอนเฉพาะเรื่อง วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรชีววิทยา วิธีการเพาะเลี้ยงสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก วิธีสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง วิธีฝึกทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์แก่ผู้เรียน วิธีผลิตวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน วิธีซ่อมแซมอุปกรณ์ทดลองและวิธีดูแลอุปกรณ์การทดลองอย่างถูกต้อง

ตอนที่ ๒.๕ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยา เกี่ยวกับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้

แผนภาพที่ ๑๑ ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับการอบรม

	5	4	3	2	1	0	χ	S.D.	ความหมาย
๑. ความรู้ด้านเนื้อหา							๓.๑๒	๐.๘๘	ปานกลาง
๒. ทักษะในการสอนแบบสืบสวนสอบสวน							๒.๘๖	๐.๘๘	ปานกลาง
๓. ทักษะในการสอบภาคปฏิบัติ							๓.๒๔	๐.๘๘	ปานกลาง
๔. ทักษะในการเขียนข้อสอบ							๒.๘๘	๐.๘๗	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๑๑ อาจารย์ชีววิทยาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การอบรมที่ได้รับ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ จากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในด้านต่าง ๆ คือ ความรู้ เนื้อหาชีววิทยา ทักษะในการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ทักษะการสอนภาคปฏิบัติ และ ทักษะในการเขียนข้อสอบ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

ตอนที่ ๒.๖ ความคิดเห็นของอาจารย์ชีววิทยา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

- ก. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา
- ข. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา
- ค. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์

ก. อาจารย์ผู้สำเร็จปริญญาโท ทางการศึกษา

แผนภาพที่ ๑๒ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่สำเร็จปริญญาโท เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

	5	4	3	2	1	0	χ	S.D.	ความหมาย
๑. พื้นฐานด้านเนื้อหาวิชาชีววิทยา							๓.๘๐	๐.๔๐	มาก
๒. ความสามารถด้านเทคนิคการสอน							๓.๒๐	๐.๗๔	ปานกลาง
๓. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล							๓.๒๐	๐.๗๔	ปานกลาง
๔. ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์							๓.๐๐	๐.๘๘	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๑๒ อาจารย์ผู้สำเร็จปริญญาโททางการศึกษา มีความเห็นว่า ตนได้รับความรู้จากสถาบันการศึกษา ในด้านความรู้พื้นฐานชีววิทยาในระดับมาก ส่วนความสามารถในการสอน การวัดและประเมินผล และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติทางวิทยาศาสตร์ ในระดับปานกลาง

ข. อาจารย์ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา

แผนภาพที่ ๑๓ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
๑. พื้นฐานด้าน เนื้อหาวิชาชีววิทยา							๓.๖๐	๐.๘๒	มาก
๒. ความสามารถด้าน เทคนิคการสอน							๓.๒๓	๐.๗๔	ปานกลาง
๓. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล							๒.๔๘	๐.๗๐	ปานกลาง
๔. ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์							๓.๑๐	๐.๗๐	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๑๓ อาจารย์ชีววิทยาผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา มีความเห็นว่า ตนได้รับความรู้พื้นฐานทางชีววิทยามาก ส่วนความสามารถในการสอน การวัดผล และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค. อาจารย์ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์บัณฑิต

แผนภาพที่ ๑๔ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่สำเร็จปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์บัณฑิต เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

	5	4	3	2	1	0	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
๑. พื้นฐานด้านเนื้อหาวิชาชีววิทยา							๓.๗๕	๐.๗๒	มาก
๒. ความสามารถด้านเทคนิคการสอน							๓.๐๘	๑.๐๔	ปานกลาง
๓. ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล							๒.๘๓	๐.๘๑	ปานกลาง
๔. ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์							๓.๒๕	๑.๐๐	ปานกลาง

จากแผนภาพที่ ๑๔ อาจารย์ชีววิทยาผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์ มีความเห็นว่า ตนได้รับความรู้ พื้นฐาน ทางชีววิทยามาก ส่วนทางด้านความสามารถในด้านการสอน การวัดผล และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ อยู่ใน ระดับปานกลาง

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ ๓.๑ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาชีววิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. เนื้อหาชีววิทยา มีมากเกินไป เรียนไม่ทัน	๑๕
๒. เนื้อหาบาง เรื่องไม่น่าสนใจ เช่น ศัตรูพืช	๘
๓. เนื้อหาเหมาะสมดีแล้ว	๗
๔. เนื้อหาในแบบเรียนบรรยายมากเกินไป จับใจความสำคัญยาก	๑
ข้อเสนอแนะ	
๑. เนื้อหาควรให้รายละเอียดมากกว่านี้	๗๑
๒. เนื้อหาควรมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง โดยควรให้เรียนจบเป็น เรื่อง ๆ	๔๘
๓. เนื้อหาควรสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน โดยควรแทรกเนื้อหาที่จำเป็นในการดำรงชีพไว้ในแบบเรียนด้วย	๔๓
๔. ควรปรับปรุง เนื้อหาในแบบเรียนให้อ่านแล้ว เข้าใจง่าย ไม่ควรรวน ซับซ้อน สับสน เข้าใจยาก	๑๔
๕. เนื้อหาควรเน้นการให้ความรู้และการค้นพบใหม่ ๆ	๑๗
๖. ควรมีบทสรุปและแบบฝึกหัดท้ายบท ในแบบเรียน	๔
๗. ควรเพิ่มศัพท์ เทคนิคภาษาอังกฤษในแบบเรียน	๓

จากตารางที่ ๘ นักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนมีมากเกินไป ทำให้เรียนไม่ทัน และเนื้อหาบางเรื่องไม่น่าสนใจ ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในเรื่องรายละเอียด การเรียงลำดับให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ทั้งควรสอดคล้องกับชีวิตประจำวันด้วย

ตารางที่ ๕ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนชีววิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. ในการเรียนอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายทำให้เบื่อมาก	๒๒
๒. การปฏิบัติการบางทไม่ได้ผล เช่น การดูระบบประสาทของกบ การดูเนปรีเทียมของไส้เดือน	๓
๓. เวลาในการปฏิบัติ การทดลองไม่เพียงพอ	๒
๔. อาจารย์ใช้ศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษ มากเกินไป	๒
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรมีการทำการทดลองบ่อย ๆ	๑๘
๒. ควรมีการจัดทัศนศึกษาประกอบบทเรียน	๘
๓. ควรมีหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับชีววิทยามากขึ้น	๗
๔. ควรมีโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนมากขึ้น	๖
๕. ควรเพิ่มเวลาในการทำปฏิบัติการ	๒
๖. ควรแทรกเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีพในระหว่างการสอน	๒
๗. ควรบอกจุดประสงค์ของเรื่องและวิธีการเรียน เพื่อช่วยให้เข้าใจดีขึ้น	๑

จากตารางที่ ๕ นักเรียนมีความเห็นว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้การบรรยายในการสอน ทำให้เบื่อหน่ายต่อการเรียน โดยนักเรียนเสนอแนะว่า อาจารย์ควรให้มีการทำการทดลองบ่อย ๆ มีการจัดทัศนศึกษา มีหนังสืออ่านประกอบ และมีโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนให้มากขึ้น

ตารางที่ ๑๐ ข้อเสนอแนะของนักเรียน เกี่ยวกับการสอน

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. ควรจัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ ประกอบการสอน	๕๕
๒. ควรมีโอกาสการทดลองให้ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	๕๕
๓. ควรมีตัวอย่างสิ่งมีชีวิตประกอบการสอน	๒๐
๔. ควรมีรูปภาพประกอบการสอน	๒๐

จากตารางที่ ๑๐ นักเรียนเสนอแนะว่า อาจารย์ควรจัดฉายภาพยนตร์หรือสไลด์ ประกอบการสอน และควรมีอุปกรณ์การทดลองให้ เพียงพอกับนักเรียนด้วย

ตารางที่ ๑๑ ข้อเสนอแนะของนักเรียน เกี่ยวกับการวัดผล

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. ควรมีการทดสอบย่อย ๆ	๑๓๕
๒. ข้อทดสอบที่ใช้ควรมาตรฐาน	๑๔
๓. การวัดผลควรมีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	๓
๔. ควรมีการให้คะแนนเก็บมาก ๆ เพื่อช่วยให้กระตือรือร้นในเวลาเรียน	๒

จากตารางที่ ๑๑ นักเรียนเสนอแนะว่า ควรมีการสอบย่อยบ่อย ๆ และควร ใช้ข้อสอบมาตรฐานด้วย

ตอนที่ ๓.๒ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ชีววิทยา

ตารางที่ ๑๒ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาชีววิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. การเรียงเนื้อหาวิชายังไม่เหมาะสม ควรจัดเรียงให้ต่อเนื่อง เพราะเวลาสอนต้องมาทวนเหมือนสอนใหม่	๒๒
๒. เนื้อหาบางเรื่องซ้ำซ้อนกับวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น เรื่อง มลภาวะ อนุรักษ์ธรรมชาติ โภชนาการ ประชากร ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน	๑๘
๓. เนื้อหาวิชาบางเรื่องยากเกินไปสำหรับนักเรียน เช่น การสังเคราะห์แสง การหายใจระดับเซลล์ ระบบประสาท เนื่องจากพื้นฐานทางเคมีของนักเรียนไม่เพียงพอ จึงเข้าใจได้ไม่แจ่มชัด	๑๑
๔. เนื้อหาในแบบเรียนชั้น ม.ศ.๔ มีมากเกินไป ไม่สัมพันธ์กับเวลา ทำให้สอนไม่ทัน โดยเฉพาะเล่ม ๔๓๑	๑๐
๕. ขอบข่ายของเนื้อหากว้างเกินไป ข้อมูลน้อย เข้าใจยาก	๕
๖. เนื้อหาในแบบเรียนชั้น ม.ศ.๕ เล่ม ๔๓๑ เนื้อหามากเกินไป บางเรื่องอธิบายไม่ชัดเจน เช่น เรื่องพันธุศาสตร์ การสังเคราะห์แสง	๔
๗. เนื้อหาในบทที่ ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓ (ในเล่ม ๔๓๒) มีน้อยและเนื้อหาว่างเกินไป	๔
๘. เนื้อหาเรื่องอนุรักษ์ธรรมชาติในระดับ ม.ศ.๕ เป็นบทที่มีความสำคัญมาก ในสภาพการณ์ปัจจุบัน แต่เรื่องนี้อยู่ตอนท้ายเล่ม ซึ่งเป็นช่วงที่นักเรียนเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร	๑

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรตัดปฏิบัติการที่ซ้ำซ้อนกับชั้นมัธยมศึกษาตอนอก	๑๕
๒. ควรเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาในคู่มือครูให้มากขึ้น เพื่อช่วยครูในด้านเนื้อหาวิชา	๑๓
๓. ควรเพิ่มศัพท์เฉพาะทางชีววิทยาสำหรับนักเรียน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย	๗
๔. ควรเพิ่มแบบฝึกหัดท้ายบทในแบบเรียน	๓
๕. เนื้อหาควรเน้น เรื่องที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๓
๖. เนื้อหาควรสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะระดับท้องถิ่น	๓
๗. ควรมีการค้นคว้าเพิ่มเติม ความรู้ทางชีววิทยาที่เกี่ยวกับประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการสอน	๓
๘. แบบเรียนชีววิทยา เล่ม ๖.๕๓๑ ๖.๕๓๒ ควรเพิ่มบทปฏิบัติการ	๓
๙. ปฏิบัติการเรื่อง เนฟริเดียมของไส้เดือน ควรเปลี่ยนเป็นศึกษา มัลฟิเกียนของแมลงสาบแทน เพราะได้ผลดีกว่า	๒
๑๐. ควรเพิ่มปฏิบัติการที่จำเป็น เช่นการแบ่งเซลล์ ควรมีการใช้ดินน้ำมันเป็นแท่งโครโมโซม เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น	๒

จากตารางที่ ๑๒ อาจารย์ชีววิทยามีความเห็นว่าการจัดเรียงเนื้อหาในแบบเรียนยังไม่ต่อเนื่อง ควรมีการจัดเรียงให้ต่อเนื่อง โดยสอนเป็นเรื่อง ๆ และควรตัดเนื้อหาและปฏิบัติการที่ซ้ำซ้อนกับระดับมัธยมศึกษาตอนอก โดยปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสม สัมพันธ์กับเวลา มีความยากง่ายพอเหมาะ และเน้นเรื่องที่น่าสนใจได้

ตารางที่ ๑๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. การเรียนการสอนชีววิทยาในทางปฏิบัติจริงในปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอนมักใช้วิธีบรรยาย เพราะการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวนได้ผลไม่ได้เต็มที่ เนื่องจาก	๑๔
- นักเรียนส่วนใหญ่เคยชินต่อการรับความรู้จากอาจารย์ผู้สอนมาเป็นเวลานาน เมื่อ ใช้วิธีนี้ เด็กไม่ยอมคิดตาม ไม่ยอมตอบปัญหาต่าง ๆ - เนื้อหาชีววิทยามีมาก การสอนโดยวิธีสืบสวนสอบสวน ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร	
๒. นักเรียนไม่ให้ความสนใจต่อเนื้อหาที่เข้าช้กับระดับมัธยมต้น เช่น ศัตรูพืช การอนุรักษ์ เวลาสอน สิ่งน่าเบื่อหน่ายมาก	๕
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรมีหน่วยบริการช่วยเหลือให้คำแนะนำในด้านการเรียนการสอนแก่ครู เพื่อเวลาที่ครูเกิดปัญหา จะได้ได้ถามขอความช่วยเหลือได้สะดวก	๑๓
๒. ควรมีการอบรมครู ในด้านเทคนิคการนำนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียน	
๓. ควรเพิ่มข้อเสนอแนะในการนำเข้าสู่บทเรียนในคู่มือครู	๕
๔. บทเรียนเรื่อง ประชากร พฤติกรรม วิวัฒนาการ สอนยาก ทาง สส.วท. นำให้ความช่วยเหลือ เสนอแนะวิธีสอน โดยมีบทเรียนหรือวารสารอ่านประกอบ	๒

จากตารางที่ ๑๓ อาจารย์มีความเห็นว่า ในการเรียนการสอน อาจารย์มักใช้ การบรรยาย เพราะการสอนแบบสืบสวนสอบสวนไม่ได้ผล เพราะนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ และเกรงว่าจะสอนไม่ทันตามหลักสูตร โดยอาจารย์ เสนอแนะว่าควรมีศูนย์บริการให้คำแนะนำ ในการสอนแก่ครู เมื่อเกิดปัญหา

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสื่อการสอนวิชาชีพวิทยาลัย

ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะ	ความถี่
ความคิด เห็น	
๑. โรงเรียนในส่วนภูมิภาค ขาดแคลน ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่ใช้ ประกอบการสอน เป็นอย่างมาก	๖
๒. อุปกรณ์ที่จัดจำหน่าย มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ขำรุงง่ายและราคาแพง	๕
๓. สื่อการสอน พกสไลด์ ที่ทางสส.วท. จัดทำขึ้น ภาพไม่ชัดเจนและภาพ เหมือนในแบบเรียน ทั้งราคาแพง เมื่อเทียบกับคุณภาพของอุปกรณ์	๕
๔. อุปกรณ์บางชิ้นทดลองแล้วไม่ได้ผล เช่น เครื่องมือวัดอัตราการหายใจ	๕
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรมีศูนย์วัสดุทัศนูปกรณ์ กระจายไปตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจัดบริการ ให้ยืม สไลด์ ภาพยนต์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการสอน	๘
๒. ควรกระจายหนังสืออ่านประกอบบทเรียน ไปให้โรงเรียนตามส่วนภูมิภาค	๖
๓. ควร เสนอแนะวิธีใช้ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ ในสภาพท้องถิ่นนั้น ทดแทน ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตที่หาได้ยากในภูมิภาคประเทศนั้น ๆ ไว้ในคู่มือครู	๕
๔. ทางสถาบันน่าจะมีการจัดทำภาพระบรูปร่างกายมนุษย์ในแผ่นโปร่งใส จำหน่าย	๒
๕. ควรมีแหล่งบริการ เพาะ เลี้ยงสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กสำหรับโรงเรียนในส่วน ภูมิภาคด้วย	๒

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
๖. โรงเรียนควรมีอิสระในการสั่งซื้ออุปกรณ์จากแหล่งอื่น ๆ ไม่ผูกขาด ที่องค์การค้ำค้ำฐสภาเพียงแห่งเดียว	๒
๗. ควรมีการขายอะไหล่ของอุปกรณ์ที่ชำรุด เพื่อมีต้องเสียบประมาณ ซื้อใหม่ทั้งหมด	๒
๘. การปรับปรุงคุณภาพของอุปกรณ์ให้มีความคงทนยิ่งขึ้น	๒

จากตารางที่ ๑๔ โรงเรียนมักขาดแคลนตัวอย่างสิ่งมีชีวิตที่ใช้ประกอบการสอน
อาจารย์จึงเสนอแนะว่า ทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรแนะนำ
การใช้ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ทดแทนในคู่มือครู และควรมีศูนย์บริการด้านวัสดุทัศนูปกรณ์
กระจายไปตามภาคการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้บริการยืมอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอน

ตารางที่ ๑๕ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชา
ชีววิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. เนื่องจากเนื้อหาในแบบเรียนในแต่ละเทอมมีมาก อาจารย์จึงไม่สามารถทำการ วัดผลโดยการทดสอบย่อยบ่อย ๆ ได้ เพราะไม่มีเวลาในการเขียนข้อสอบ และ เกรงจะสอนไม่ทัน	๑๐
๒. ในการวัดผล โดยการใช้ข้อสอบวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ นักเรียนส่วนใหญ่ทำไม่ได้ เพราะความเคยชินกับข้อสอบวัดความรู้ความจำ	๓

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
๓. อาจารย์ไม่สามารถวัดผลตามจุดมุ่งหมายของ สส.วท. โดยเฉพาะทางด้านทักษะต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ เพราะนักเรียนมุ่งเรียนเฉพาะเนื้อหา เพื่อเตรียมสอบ เข้า เรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	๓
๔. ผู้สอนมีปัญหาในการให้คะแนนพฤติกรรม เพราะขาดเกณฑ์ของการให้คะแนน	๓
๕. ผู้สอนขาดทักษะในการออกข้อสอบ วัดการนำไปใช้ และทักษะต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ จึงมักออกข้อสอบวัดความจำ	๓
๖. ผู้สอนไม่มีความมั่นใจในข้อสอบของตนว่า มีมาตรฐาน	๒
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรมีแหล่งบริการข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว เป็นข้อสอบมาตรฐาน เพื่อช่วย เหลือด้านการวัดผลแก่ผู้สอน	๒๘
๒. ควรจัดให้มีตัวอย่างข้อทดสอบให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อสอบ	๕
๓. กลุ่มโรงเรียน ควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการวัดผล โดยการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อสอบซึ่งกันและกัน	๕

จากตารางที่ ๑๕ ในการวัดผล อาจารย์มักออกข้อสอบวัดความจำ เพราะขาดทักษะในการออกข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านอื่น ๆ จึงเสนอแนะว่าควรมีแหล่ง บริการข้อสอบมาตรฐาน หรือมีตัวอย่างข้อทดสอบให้มากขึ้น

ตารางที่ ๑๖ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ชีววิทยา เกี่ยวกับการอบรมครู

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ความคิดเห็น	
๑. จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการอบรม เพื่อช่วยให้ครูที่จบมานาน ๆ ได้รับความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งช่วยกระตุ้นครูให้มีความกระตือรือร้น ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนชีววิทยาด้วย	๗
๒. การอบรมยังจัดได้ไม่ทั่วถึง บางโรงเรียนไม่ได้รับข่าว	๔
๓. ไม่จำเป็นต้องมีการอบรม แต่จัดข่าวสาร เพิ่มความรู้แก่ครูเสมอ	๓
ข้อเสนอแนะ	
๑. ควรจัดให้มีการอบรมบ่อย ๆ โดยจัดทุกปี เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ใหม่ ๆ	๒๖
๒. เรื่องที่จัดอบรม ควรเน้นด้านเทคนิคการสอน ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เทคนิคการสร้างข้อสอบ ปัญหาของการสอนแต่ละบท ความรู้ทางเนื้อหา ความรู้ทางชีวเคมี การจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เทคนิคทางชีววิทยา เช่นการทำสไลด์ถาวร การดองใส	๒๔
๓. ควรใช้วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นจริง ๆ เป็นผู้ให้การอบรม เพื่อผู้อบรมจะได้ตัวอย่างที่ดี	๓
๔. ควรมีการอบรมเฉพาะ เรื่องการวัดและประเมินผลระยะหนึ่ง เพื่อให้ครูเกิดความชำนาญในการวัดผลอย่างแท้จริง	๓
๕. การจัดการอบรม ควรให้ทาง สส.วท. เป็นผู้จัดดำเนินการ เพราะการจัดอบรมโดยเขตการศึกษา วิทยากรไม่มีความหมายที่แท้จริง จึงทำให้ไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร	๖
๖. สส.วท. ควรมีการติดตามผลการอบรมครู	๓

ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะ	ความถี่
๗. ควรจัดการอบรม เห็นหมู่ย่อย ๆ โดยอาจารย์ผู้สอนมีโอกาสได้พบปะ แลก เปลี่ยนประสบการณ์ ได้ฝึกการใช้อุปกรณ์การทดลองจริง ๆ ไม่ใช่ นั่งฟังแต่คำบรรยายของนักวิชาการ แต่นำไปปฏิบัติจริงไม่ได้	๒

จากตารางที่ ๑๖ อาจารย์ชีววิทยาเห็นว่า ควรมีการอบรมย่อย ๆ เพื่อเพิ่มทักษะ และความรู้ โดยควรอบรมในด้านเทคนิคการสอน เทคนิคการสร้างข้อสอบ ความรู้ทางเนื้อ-
หา และเทคนิคทางปฏิบัติการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย